

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

**REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2008-3-101 (Özelleştirme)  
Karar Sayısı : 08-49/691-267  
Karar Tarihi : 31.7.2008

**A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

10

**Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI  
**Üyeler** : Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ,  
İsmail Hakkı KARAKELLE

**B. RAPORTÖRLER:** Kürşat ÜNLÜSOY, Yelda TOY, Hüseyin COŞGUN

**C. BİLDİRİMDE**

**BULUNAN** : T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı  
Ziya Gökalp Cad. No: 80 Kurtuluş / Ankara

20

**D. TARAFLAR** : T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı  
Ziya Gökalp Cad. No: 80 Kurtuluş / Ankara

Finans Enerji Maden Metalurji San. ve Tic. A.Ş – Medtur Gıda  
Turizm Madencilik San. ve Tic. A.Ş Ortak Girişimi Grubu  
Kennedy Cad. No: 23/10 K. Esat / Ankara

30

NZN Madencilik Enerji Üretim Otomotiv Gıda  
İnşaat San. ve Tic. A.Ş  
23. Cad. 200. Sok. Kırkkonaklar / Ankara

Dilbey Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti.  
Yeni Mahalle Menderes Bulvarı No:23 Gümüşler / Denizli

**E. DOSYA KONUSU:** Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş'nin Ayvalık Tuz İşletmesi Müdürlüğü tarafından işletilen Ayvalık Tuzlası'na ait tuz üretim işi ile ilgili varlıkların "işletme hakkının verilmesi" ve "satış" yöntemleri ile bir bütün halinde özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

40

**F. DOSYA EVRELERİ:** T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (Özelleştirme İdaresi)'nin Kurum kayıtlarına 4.6.2008 tarih ve 3487 sayı ile intikal eden yazısında, özelleştirme programı ve kapsamında bulunan Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş.'nin (TEKEL) Ayvalık Tuz İşletmesi Müdürlüğü tarafından işletilen Ayvalık Tuzlası'na ait tuz üretim işi ile ilgili varlıkların "işletme hakkının verilmesi" ve "satış" yöntemleri ile bir bütün halinde özelleştirilmesi amacıyla açılan ve nihai pazarlık görüşmeleri 29.5.2008 tarihinde gerçekleştirilen ihale kapsamında söz konusu işletmeye teklif veren Finans Enerji Maden Metalurji San. ve Tic. A.Ş – Medtur Gıda Turizm Madencilik San. ve Tic. A.Ş Ortak Girişimi Grubu, NZN Madencilik Enerji Üretim Otomotiv Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş ile Dilbey

50

Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti.'ye ilişkin bilgiler Kurumumuza gönderilmiş olup söz konusu özelleştirme için nihai izin talebinde bulunulmuştur.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1998/4 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'in ilgili maddesi uyarınca, TEKEL'in Tuz Sanayi İşletmeleri Müessesesi ile Yaprak Tütün İşletmeleri ve Sanayi Müessesesi'nin özelleştirilmesi ile ilgili olarak Özelleştirme İdaresi 26.3.2003 tarih, 798 sayı ile ön bildirimde bulunmuş, konu ile ilgili olarak 15.5.2003 tarih, 03-32/396-M sayılı Kurul kararı alınmıştır. Kurum kayıtlarına 4.6.2008 tarih, 3487 sayı ile giren ve en son 17.7.2008 tarih, 4586 sayı ile eksiklikleri tamamlanan bildirimde ise aynı Tebliğ'in 6. maddesinin birinci fıkrası uyarınca bu defa Özelleştirme İdaresi tarafından Ayvalık Tuzlası'na ilişkin ihalenin sonuçlandırılabilmesini teminen, Özelleştirme Yüksek Kurulu karar taslağında yer alacak Finans Enerji Maden Metalurji San. ve Tic. A.Ş – Medtur Gıda Turizm Madencilik San. ve Tic. A.Ş Ortak Girişimi Grubu, NZN Madencilik Enerji Üretim Otomotiv Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş ile Dilbey Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti ile ilgili Kurum görüşü talep edilmektedir.

70 Anılan bildirim üzerine, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ile 1998/4 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 24.7.2008 tarih ve 2008-3-101/ÖN-08-KÜ sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu, 25.7.2008 tarih ve REK.0.07.00.00-120/144 sayılı Başkanlık önergesi ile 08-49 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

**G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ** : İlgili raporda; Ayvalık Tuzlası'nın özelleştirme yoluyla devredilmesi işleminin 1998/4 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir kontrol değişikliğine neden olması sebebiyle anılan Tebliğ kapsamında bulunduğu; ancak aynı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen pazar payı ve ciro eşiklerinin aşılması nedeniyle işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olmadığı sonucuna ulaşıldığı ifade edilmektedir.

## H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

### H.1. İlgili Pazar

#### H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Her ne kadar üretim tekniği açısından göl tuzları ile deniz tuzları arasında farklar bulunsa da Kurul'un Kaldırım Tuzlası'nın özelleştirilmesine ilişkin 8.12.2005 tarih ve 05-82/1120-321 sayılı kararında, aynı tarihli ve 05-82/1121-322 sayılı Kayacık Tuzlası'nın özelleştirilmesine ilişkin kararında ve Yavşan Tuzlası'nın özelleştirilmesine ilişkin aynı tarihli ve 05-82/1122-323 sayılı kararında yer alan değerlendirmeler dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı herhangi bir işlemde geçmemiş tuz olarak tanımlanabilecek "ham tuz pazarı" olarak belirlenmiştir.

#### H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İlgili coğrafi pazar yine yukarıda anılan Kurul kararlarına paralel şekilde Türkiye Cumhuriyeti olarak belirlenmiştir.

## H.2. Taraflar

### H.2.1. Ayvalık Tuzlası

21.5.1941 tarihli 4036 sayılı yasa ile kurulan TEKEL, 11.4.1983 tarih ve 60 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları hakkındaki KHK ve 2929 sayılı Kanun'la "Tekel İşletmeleri Genel Müdürlüğü" adıyla KİK haline dönüştürülmüştür. Daha sonra, 10.10.1983 tarih ve 111 sayılı ve 8.6.1984 tarih ve 233 sayılı KHK'lerle düzenlemeye tabi tutulan TEKEL, 11.04.1987 tarihinde yayınlanan Ana Statüsü ile "Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü", kısa olarak "TEKEL" unvanını almıştır.

1.1.1984 tarihinde TEKEL bünyesinde "Tuz İşletmeleri Müessesesi" kurulmuştur. Unvanı 1987'de "Tuz Sanayi Müessesesi Müdürlüğü" olarak değişen birim bünyesindeki Çankırı, Sekili, Tuzluca ve Kağızman Tuzlaları'nın özelleştirme çalışmaları son olarak 2005 yılında; Kaldırım, Kayacık ve Yavşan Tuzlaları'nın özelleştirme işlemleri ise 2006 yılında tamamlanmış ve müessese bünyesinde sadece iki tuzlanın kalması ve dolayısıyla iş yükünün azalması nedeniyle, anılan birim 2006 yılında kapatılarak Ayvalık ve Çamaltı Tuz İşletmesi Müdürlükleri TEKEL Genel Müdürlüğü bünyesindeki İnşaat ve Tesisler Daire Başkanlığı'na bağlanmıştır.

1920'li yıllardan bu yana kullanıldığı bilinen özelleştirmeye konu Ayvalık Tuzlası'nda üretim bugün 938.164 m<sup>2</sup> alana yayılmış 17 evaporasyon havuzu ve 121.000 m<sup>2</sup> alana yayılmış 6 kristalizasyon havuzunda sürdürülmektedir.

Mayıs-Ağustos aylarında üretim, Eylül-Kasım arasındaki dönemde toplama yapılan tuzlada 2006 ve 2007 yıllarında mevcut stokun eritilmesi amacıyla üretim yapılmamıştır. Yıllık ham tuz üretim kapasitesi (.....) ton olan tuzlada 1998-2005 yılları arasında gerçekleşen üretim miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1. 1998-2005 Yılları Arasında Ayvalık Tuzlası'nda Gerçekleştirilen Ham Tuz Üretim Miktarları

Yıl	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Üretim (Ton)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: TEKEL

Üretim miktarının doğa koşullarına büyük oranda bağlı olduğu tuzlada 2008 yılı için 15.000 ton üretim gerçekleşmesi beklenmektedir. Ayvalık Tuzlası'nda 1998-2007 yılları arasında gerçekleşen satış miktarlarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 2. 1998-2007 Yılları Arasında Ayvalık Tuzlası'nda Gerçekleşen Satış Miktarları

Yıl	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Satış (Ton)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: TEKEL

Tuzla'nın 2002-2007 yılları arasında elde ettiği ciro bilgileri ise aşağıdaki gibidir.

Tablo 3. 2002-2007 Yılları Arasında Ayvalık Tuzlası'nın Elde Ettiği Ciro

Yıl	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Satışlar (YTL)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: TEKEL

Dosya mevcudu bilgilerden Ayvalık Tuzlası'nın üretim kapasitesi bakımından deniz tuzları içinde 2006 yılı için % (...); 2007 yılı için ise % (...) oranında bir pazar payına sahip olduğu anlaşılmaktadır.

## H.2.2. İhalede İlk Üç Sırayı Alan Teşebbüsler

150

### H.2.2.1. Finans Enerji Maden Metalurji San. ve Tic. A.Ş (FEM) – Medtur Gıda Turizm Madencilik San. ve Tic. A.Ş (Medtur) Ortak Girişimi (FEM-Medtur OGG)

FEM, 2006 yılında faaliyetine başlamış bir şirkettir. Yönetim Kurulu üyeleri Ahmet Bardakçı, Mustafa Fethi Ağalar ve Recep Ulutürk'ten oluşan şirketin ortaklık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 4. FEM Ortaklık Yapısı

Pay Sahibi Adı/Unvanı	Pay Oranı (%)
Ahmet Bardakçı	49,25
Mustafa Fethi Ağalar	36,25
Recep Ulutürk	5,00
Mine Madencilik San. ve Tic. A.Ş	8,50
Finans İletişim Teknolojik Hiz. A.Ş	1,00

160

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, teşebbüsün maden ve enerji yatırımları için kurulduğu, termik enerji yatırımları ile ilgili yaptığı ve takip ettiği projelerin bulunduğu, ham tuz, rafine tuz veya tuz ile ilgili herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı, 2006 cirosu (.....) YTL iken 2007 cirosunun bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Medtur, ticari faaliyetine 2008 yılı mayıs ayında başlamıştır. Yönetim Kurulu üyeleri Ahmet Bardakçı, Mustafa Fethi Ağalar ve Recep Ulutürk'ten oluşan şirketin ortaklık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 5. Medtur Ortaklık Yapısı

Pay Sahibi Adı/Unvanı	Pay Oranı (%)
Ahmet Bardakçı	1,00
Mustafa Fethi Ağalar	25,00
Recep Ulutürk	1,00
Mine Madencilik San. ve Tic. A.Ş	72,00
İnşas Sigorta Aracılık Hiz. A.Ş	1,00

170

Şu ana kadar ham tuz, rafine tuz veya tuz ile ilgili herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı anlaşılan şirketin bu pazardan elde ettiği herhangi bir ciro da bulunmamaktadır.

Bu iki şirket Ayvalık Tuzlası'nın özelleştirilmesine ilişkin ihaleye ortak girişim olarak katılmışlardır. Bu ortak girişimin kuruluş amacının tarafların mali güçlerinin birleştirilmesi, yurt dışından fon ve ortak aranması olarak ifade edildiği dosya mevcudu bilgi ve belgeden anlaşılmıştır.

### H.2.2.2. NZN Madencilik Enerji Üretim Otomotiv, Gıda, İnşaat San. ve Tic. A.Ş. (NZN Maden)

180

2008 yılının Mayıs ayında kurulan ve yönetim kurulu üyeleri Belgin Gedikoğlu ve Burak Gedikoğlu'dan oluşan teşebbüsün ortaklık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo- 6. NZN Maden Ortaklık Yapısı

Pay Sahibi Adı/Unvanı	Pay Oranı (%)
Belgin Gedikoğlu	99,00
Burcu Gedikoğlu	0,25
Burak Gedikoğlu	0,25
Ahmet Kurtoğlu	0,25
Hasan Cem Aymak	0,25

190

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden; NZN Maden'in, ana sözleşmesinde bu faaliyet alanının yer almakla birlikte, ham tuz, rafine tuz veya tuz sektöründe herhangi bir faaliyetinin ya da iştirakinin bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla teşebbüsün bu pazarlardan elde ettiği herhangi bir ciro bulunmamaktadır.

### H.2.2.3. Dilbey Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. (Dilbey Maden)

2007 yılı mayıs ayında kurulan teşebbüsün ortaklık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 7. Dilbey Maden Ortaklık Yapısı

Pay Sahibi Adı/Unvanı	Pay Oranı (%)
Erhan İlbey	50,00
Hüseyin Deveci	17,00
Mehmet haydar Deveci	17,00
Haydar Deveci	16,00

200

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, ana sözleşmede kaya ve göl tuzu alım satımına ilişkin maddelere yer verilmekle birlikte, teşebbüsün ham tuz ve rafine tuz pazarlarına yönelik herhangi faaliyeti bulunmadığı anlaşılmaktadır. Teşebbüsün 2007 yılı net satışları Gelir Tablosu'nda "(...)" (...) YTL olarak görünmektedir.

### H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

210

Dosya konusu özelleştirme işlemi sonucunda, Ayvalık Tuzlası'nın kontrolü el değiştireceği için, işletmenin özelleştirme kapsamında en yüksek teklif veren ilk üç teşebbüsten herhangi birine devredilmesi, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir devralma işlemidir.

1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca, özelleştirme kapsamında gerçekleştirilecek devralmaya taraf olan teşebbüslerin ilgili ürün piyasasındaki toplam pazar paylarının %25'i veya toplam cirolarının 25 Milyon YTL'yi aşması halinde, devralma işleminin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gerekmektedir. 1998/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinde ise 1997/1 sayılı Tebliğ'in bu Tebliğ'e aykırı olmayan hükümlerinin özelleştirme yolu ile devralma işlemlerine uygulanmasına devam edileceği belirtilmiştir.

220

Devre konu Ayvalık Tuzlası'nın 2007 yılı cirosu (.....) YTL tutarında gerçekleşmiştir. Bildirim Formu'nda yer verilen bilgilerden anılan tuzlanın üretim kapasitesi açısından deniz tuzları içinde 2006 yılı için % (...); 2007 yılı için ise % (...) oranında bir pazar payına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Ham tuz elde edilen göl ve kaya tuzları ile birlikte dikkate alındığında Ayvalık Tuzlası'nın pazar payı oranının ihmal edilebilir bir düzeyde kalacağı anlaşılmaktadır.

İhalede ilk üç sırayı alan teşebbüsler açısından durum değerlendirildiğinde ise, dosya mevcudu bilgi ve belgeler ışığında hiçbir teşebbüsün hali hazırda ilgili ürün pazarında faaliyeti, bu nedenle de cirosu ve pazar payının bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla 1998/4 Tebliğ'in 5. maddesinde belirtilen eşikler aşılmadığından, işlem izne tabi değildir.

## I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş'nin Ayvalık Tuz İşletmesi Müdürlüğü tarafından işletilen Ayvalık Tuzlası'na ait tuz üretim işi ile ilgili varlıkların "işletme hakkının verilmesi" ve "satış" yöntemleri ile Finans Enerji Maden Metalurji San. ve Tic. A.Ş – Medtur Gıda Turizm Madencilik San. ve Tic. A.Ş Ortak Girişimi Grubuna veya NZN Madencilik Enerji Üretim Otomotiv Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'ye veya Dilbey Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti.'na devri işleminin,

1- 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmesi için Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında olduğuna,

2- Ancak aynı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen pazar payı ve ciro eşiklerinin aşılmaması nedeniyle izne tabi olmadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.